

Styret i DNB Bank ASA
Postboks 1600 Sentrum
0021 OSLO

VÅR REFERANSE
11/3042

DERES REFERANSE

DATO
04.12.2019

Endelige merknader - IRB-tilsyn

Finanstilsynet gjennomførte stedlig tilsyn i DNB 16. januar 2019. Tilsynet var en del av Finanstilsynets løpende oppfølging av bankens bruk av interne modeller for beregning av kapitalkrav for kredittrisiko (IRB).

Til grunn for disse merknadene ligger Finanstilsynets foreløpige rapport datert 15. mai 2019 og styrets kommentarer i brev av 17. juni 2019.

Finanstilsynet har følgende merknader etter det stedlige tilsynet:

I foreløpig rapport påpekte Finanstilsynet at det er et betydelig omfang av funn og anbefalinger i bankens validering av IRB-systemet som ikke er fulgt opp. Finanstilsynet har merket seg fra styrets svar at banken har økt ressursinnsatsen på IRB-området siste år slik at valideringsanbefalinger vil bli fulgt opp. Videre noteres det at banken skal vurdere om dagens modellinndeling er hensiktsmessig og om enkelte modeller bør fases ut og nye modeller utvikles.

Oppkalibrering av estimerte tapsgrader

I foreløpig rapport ble det vist til indikasjoner på underestimering av tapsgrader (LGD) for utlån til små og mellomstore bedrifter ("regionporteføljene"), og det ble varslet om et mulig pålegg om økt sikkerhetsmargin. I styrets svar fremgår det at arbeidet med vurdering av kalibreringsnivåene vil starte høsten 2019. Finanstilsynet vurderer at det er betydelig usikkerhet ved bankens estimater for LGD og at det er nødvendig med økt sikkerhetsmargin. Det vises til brev av 4. november 2019 med pålegg om økt sikkerhetsmargin.

Overstyringer og datakvalitet

I storkundeporteføljen overstyres modellene i en vesentlig andel av kredittsakene. Det fremgår av styrets svar at banken har strammet inn retningslinjene for overstyringer og at de forventer at andelen reduseres. Finanstilsynet påpeker at begrunnelsen for overstyringene må overvåkes for å vurdere om praksisen er forsvarlig og om det er systematiske svakheter ved modellene som må utbedres.

Bankens validering har påpekt svakheter i kredittapsdatabaser som gjør det vanskelig å følge grupper av tilknyttede kunder i storkundesegmentet over tid og har medført registreringsfeil. Ifølge tidsplanen som ble sendt 14. desember 2018 etter forrige IRB-tilsyn skulle en ny teknisk løsning implementeres i mai 2019. Det fremgår av styrets svar at prosjektet er forsinket og at banken har

FINANSTILSYNET

Revierstredet 3
Postboks 1187 Sentrum
0107 Oslo

Telefon 22 93 98 00
Telefaks 22 63 02 26

post@finansstilsynet.no
www.finanstilsynet.no

Saksbehandler

Morten Josefsen
Dir. tlf 22 93 98 00

implementert enn manuell løsning. Finanstilsynet forventer at prosjektet prioriteres og at risikoen ved den manuelle løsningen vurderes i valideringen.

I foreløpig rapport etterspurte Finanstilsynet status for bankens tiltak for å kvalitetssikre vurderingen av sikkerheter som er A-ratet og som medfører svært lave LGD-estimater. Det fremgår av styrets svar at banken har oppdatert de interne retningslinjene for LGD-beregningen, herunder vurdering av A-ratede sikkerheter, og har skjerpet rutinene for å kvalitetssikre informasjonen som går inn i modellene. Finanstilsynet legger til grunn at banken i valideringen vil ettergå kvaliteten på klassifiseringen.

Løpetid

Engasjementenes løpetid inngår i vurderingen av risiko og i beregningen av risikovekt gjennom løpetidsparameteren M. Kortere løpetid gir lavere risikovekt. I foreløpig rapport påpekte Finanstilsynet at rapporteringen viser reduserte verdier for løpetidsparameteren over tid i enkelte porteføljer, og stilte spørsmål ved om reduksjonen reflekterer lavere risiko i porteføljene. Styret skriver i sitt tilsvarende at det er for tidlig å konkludere med at risikoen er redusert, men at banken har en strategi om økt salg av produkter med kortere løpetid. Finanstilsynet vil understreke at det generelt kan være vanskelig å benytte seg av oppsigelsesrett og å unngå å fornye engasjementer. Dette gjelder spesielt engasjementer som har forverret seg siden forrige kredittbeslutning eller dersom det har vært en negativ konjunkturutvikling. Bankene kan dermed ha risikoeksponeringer som går utover den avtalte låneperioden, noe som kan medføre at risikoen ikke i tilstrekkelig grad blir fanget opp ved bruk av kontraktmessig løpetid. Finanstilsynet registrerer at løpetidsparameteren vil overvåkes i månedlig rapportering. Finanstilsynet forventer at banken vurderer om utviklingen reflekterer lånenes reelle løpetid og risiko og at banken vurderer tiltak dersom dette ikke er tilfelle.

Validering

I foreløpig rapport påpekte Finanstilsynet at valideringen viser vesentlige avvik i modellene for kredittkort. Modellen for misligholdssannsynlighet (PD) har liten margin mellom observerte og predikerte nivåer slik at kalibrering av modellen bør gjennomgås. Fra styrets svar fremgår det at arbeid med rekalkulering av modellen vil settes i gang høsten 2019. Styret mener risikoen er begrenset siden en stor andel av engasjementsbeløpet består av utruckede kredittrammer. Finanstilsynet påpeker at bevilgede rammer utgjør en risiko for banken og legger til grunn at banken vurderer å øke sikkerhetsmarginene frem til ny kalibrering er implementert.

For å beregne observerte tapsgrader må banken benytte enkelte forutsetninger for blant annet identifisering av innbetalinger, påløpte kostnader og diskonteringsrente. Bankene benytter ulike forutsetninger for ulike porteføljer basert på hva som lå til grunn for de enkelte modellsøknadene. Finanstilsynet pekte i den foreløpige rapporten på at det er uheldig at beregningen av tapsgrader ikke er enhetlig på tvers av porteføljene. Finanstilsynet noterer fra styrets svar at bankene vil tilstrebe å harmonisere beregningene av tapsgrader på tvers av porteføljene.

Verdivurdering av boligeiendom

Bankene bruker verdivurderinger fra Eiendomsverdi for å vurdere panteverdiene for boligeiendom. I foreløpig rapport påpekte Finanstilsynet bankens ansvar for å vurdere kvaliteten av estimatene som inngår i bankens modeller. Styret viser til at bankene følger opp Eiendomsverdis modeller og at Norsk Regnesentral validerer modellene årlig slik at kvalitetssikringen vurderes å være tilstrekkelig

og forsvarlig. Finanstilsynet mener at vurdering av estimatene også må inngå i bankens egen validering. Det forventes at dette følges opp i neste års valideringsrapport.

Automatisering av kredittprosesser

Banken gjennomfører flere digitaliserings- og automatiseringsprosjekter som innebærer en større grad av automatisering av kredittprosessene. I foreløpig rapport påpekte Finanstilsynet at automatisering setter særlig høye krav til retningslinjer, prosesser og datakvalitet. Fra styrets svar fremgår det at banken har etablert særskilt overvåkning av digitaliserte kredittprosesser og at engasjementer som blir innvilget med stor grad av automatikk vil valideres separat. Finanstilsynet tar dette til orientering.

Kopi av dette brevet bes sendt ekstern revisor.

For Finanstilsynet

Bjørn Andersen
seksjonssjef

Morten Josefsen
tilsynsrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke håndskrevne signaturer.